

Protokoll fört vid enskild föredragning

Infrastrukturavdelningen

Allmänna byrån, I1

Beslutande

Kansliminister
Nina Fellman

Föredragande

Byråchef
Sten Eriksson

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 58

Tillsyn enligt byggproduktförordningen

ÅLR 2019/7151

496 I1

Beslut

Landskapsregeringen beslutar följande.

1. Förbud att tillhandahålla asfaltprodukter

Asfalt AX Ab, FO-nummer 2960550-5, får inte tillhandahålla asfaltprodukter. Förbudet börjar gälla dagen efter den dag då det här beslutet delgavs.

Landskapsregeringen kommer skyndsamt att dra tillbaka detta förbud när Asfalt AX Ab kan uppvisa att korrekt prestandadeklaration för asfaltprodukten upprättats och att CE-märkning anbringas på korrekt sätt.

Om detta förbud inte följs kan landskapsregeringen fatta beslut om att förena förbudet med vite.

2. Begäran om upplysningar

Asfalt AX Ab ska **senast två veckor från den dag då det här beslutet delgavs** lämna in följande till landskapsregeringen.

- 1) En skriftlig redogörelse över vilka åtgärder som vidtagits och en plan för framtida åtgärder för att asfaltprodukten ska kunna förses med korrekt prestandadeklaration och med en korrekt CE-märkning.
- 2) En skriftlig redogörelse över hur bolaget avser att förvissa sig om att tillverkningskontrollen ska genomföras för att säkerställa att produkten motsvarar de egenskaper och den prestanda som produkttypen uppges ha.

Landskapsregeringen kan i ett senare skede begära in ytterligare upplysningar eller vidta ytterligare åtgärder.

Motivering

Asfalt AX Ab har i skrift till landskapsregeringen daterad den 28 oktober 2019 uppgett att bolaget tillverkar asfaltmassa. Asfaltmassa är en byggprodukt som omfattas av en harmoniserad standard. Det innebär att Asfalt Ax AB inte får sälja sin produkt utan att upprätta

prestandadeklaration när produkten släpps ut på marknaden och anbringa CE-märkning på produkten.

Landskapsregeringen har, i egenskap av kontrollmyndighet, en skyldighet att kontrollera att produkter överensstämmer med angiven prestanda och att CE-märkning anbringas korrekt.

Landskapsregering konstaterar att Asfalt AX Ab, trots att tillfälle getts, inte har inkommit med vare sig prestandadeklaration eller CE-märkning för någon produkt. Det är en allvarlig brist eftersom det gör att landskapsregeringen inte kan utföra lämpliga kontroller av om den asfaltmassa som Asfalt AX Ab tillverkar överensstämmer med tillämpliga krav. Denna allvarliga brist motiverar att Asfalt AX Ab förbjuds att tillhandahålla asfaltmassa. Förbudet dras skyndsamt tillbaka när landskapsregeringen kan konstatera att Asfalt AX Ab har upprättat prestandadeklaration och anbringat CE-märkning i enlighet med gällande regelverk.

Asfalt AX Ab har i sin skrift daterad den 28 oktober 2019 framfört att landskapsregeringen inte tillräckligt tydligt har uttryckt vad Asfalt AX Ab förväntas inkomma med för att landskapsregeringen redan nu ska kunna fatta beslut eller vidta myndighetsåtgärder i ärendet. Landskapsregeringen anser däremot att det av landskapsregeringens skriftliga begäran tydligt framgår att ärendet gäller utredning om bristande standard, att det finns en misstanke om att Asfalt AX Ab inte uppfyller byggproduktförordningens krav på prestandadeklaration och CE-märkning och att landskapsregeringen ansvarar för kontroll av byggvaror. Landskapsregeringen gör bedömningen att kommunikationen i ärendet är tillräcklig för de åtgärder som vidtas genom detta beslut.

Gällande regelverk

EU-förordning 305/2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EG (byggproduktförordningen) innehåller krav på bland annat prestandadeklaration för och CE-märkning av vissa byggprodukter som omfattas av en harmoniserad standard. Av kommissionens meddelande inom ramen för genomförandet av byggproduktförordningen framgår att det finns harmoniserade standarder för asfaltmassor. Det innebär att de krav som ställs i byggproduktförordningen gäller för asfaltmassor.

Av artikel 11 i byggproduktförordningen framgår att en tillverkare av en produkt som omfattas av en harmoniserad standard ska upprätta en prestandadeklaration i enlighet med artiklarna 4 och 6 och anbringa CE-märkning i enlighet med artiklarna 8 och 9. Enligt artikel 4 ska prestandadeklaration upprättas när produkten släpps ut på marknaden. I artikel 6 anges vad en prestandadeklaration ska innehålla. Det anges också att den ska upprättas enligt den förlaga som anges i bilaga III till byggproduktförordningen. Av artikel 8 framgår att CE-märkning ska anbringas på de byggprodukter för vilka tillverkaren har upprättat en prestandadeklaration.

Enligt artikel 11.8 ska en tillverkare på en motiverad begäran av en behörig nationell myndighet förse myndigheten med all information och dokumentation som behövs för att visa att byggprodukten överensstämmer med prestandadeklarationen och med andra tillämpliga

krav i förordningen, på ett språk som lätt kan förstås av den myndigheten.

Av artiklarna 56 och 59 följer vilka åtgärder en kontrollmyndighet ska vidta för att säkerställa att kraven i byggproduktförordningen följs. Enligt artikel 59 ska kontrollmyndigheten ålägga en ekonomisk aktör att åtgärda brister om myndigheten konstaterar bland annat att prestandadeklaration inte upprättats och att CE-märkning inte anbringats.

Enligt 12 § plan- och bygglag (2008:102) för landskapet Åland (PBL) är landskapsregeringen marknadstillsynsmyndighet enligt byggproduktförordningen. Enligt samma paragraf ska landskapsregeringen vidta åtgärder för att säkerställa att byggproduktförordningen följs. Av 93 § 4 mom. PBL följer att landskapsregeringen kan besluta om förbud för fortsatt verksamhet och förena ett sådant förbud med vite.

Bakgrund

Den 16 september 2019 inkom till landskapsregeringen en skriftlig anmälan om misstanke att Asfalt AX Ab producerar och till kunder tillhandahåller beläggningsmaterial som eventuellt inte uppfyller gällande standarder för beläggningsmaterial.

Asfalt AX Ab gavs möjlighet att framföra sin åsikt eller lämna en förklaring med anledning av den inkomna anmälan.

Den 28 oktober 2019 lämnade Asfalt AX Ab in ett svar i ärendet. I svaret anges bland annat följande. Den asfaltmassa som Asfalt AX Ab producerar i egen regi uppfyller kraven för en harmoniserad standardprodukt. Alla beståndsdelar vid produktionen som bitumen, fyllnadsmassa och grus, är kvalitetscertifierade och CE-märkta. Asfalt AX Ab anlitar konsulter och externa laboratorier för att kontrollera att den tillverkade produkten uppfyller kraven.

Till Asfalt AX Ab:s svar har bifogats ett exempel på ett laboratorieprotokoll. Det bifogade dokumentet är inte på svenska. Såvitt landskapsregering kan bedöma är dokumentet på estniska.
